

Vinárstvo

Vchádzame veľkou bránou do starého zrekonštruovaného meštianskeho domu, kde sa nám naskytuje pohľad, o akom sa hovorí, že sa naň nezabúda. Nad vzorne upraveným dvorom sa vypína kostolná veža, ktorá vyzerá, akoby k dvoru, do ktorého sme vošli, neoddeliteľne patrila.

Komplex, o ktorom je reč, je obydlie a vinárstvo v jednom a nachádza sa v centre pôvabného burgenlandského vinárskeho mestečka Rust na brehu Ne-ziderského jazera, približne 45 minút jazdy autom od slovensko-rakúskych hraníc. Patrí vinár-

Rakúšania si za kvalitné víno priplatia, Nemci ani príliš nie

stvu Kral Steffanus a to zase jedinému Slovákovi, ktorý v Rakúsku vinice a vinárstvo vlastní. Ak si (logicky) myslíte, že je to niekto zo známych vinárov napríklad spod Malých Karpát, odkiaľ je to do Rustu iba na skok, netipujete dobre. Pavol Král, majiteľ vinárstva, viníc, spomínaného domu, ale aj penziónu, tiež v Ruste, je totiž zo Žiliny. A s vinárstvom nemal v podstate do začiatku tohto desaťročia absolútne nič spoločné.

Je strojno-elektrotechnický inžinier, študoval zameranie na drevospracujúci priemysel a od roku 1992 vlastní v Žiline firmu Král, ktorá predáva a servisuje drevoobrábacie a nábytkárske technológie. Medzi jej klientov patria napríklad slovenské továrne IKEA, Kronospan, ako aj ďalšie.

Do Rakúska cez Nemecko

P. Král hovorí, že jeho „nemecká cesta“, ktorej výsledkom bola aj kúpa viníc a založenie vinárstva v Rakúsku, sa začala ešte na sklonku socializmu, v roku 1988. Tri roky predtým skončil vysokú školu v Žiline a neskôr ho firma, v ktorej pracoval, poslala na prax do vtedajšej Nemeckej spolkovej republiky, do Bavorska.

Od strojov v Žiline k vínu v Burgenlande

Pavol Král vlastní ako jediný Slovák v Rakúsku vinohrady a vinárstvo, navyše s penziónom, a ešte vyhráva aj svetové súťaže

Jarmila Horváthová

„Časy boli vtedy už trochu iné, takže som mohol na Západ normálne vycestovať. Keď som sa vrátil domov, veľa ľudí sa mi čudovalo, prečo som v západnom Nemecku nezostal, keďže

som tam mal už vytvorené pracovné zázemie. Ale mne ani nenapadlo tam zostať a nechať celú rodinu tu,“ spomína.

Jeho rozhodnutie vrátiť sa domov malo však, ako sa neskôr

ukázalo, cenu zlata. O niekoľko mesiacov prišla zmena režimu a on, ako hovorí, bol „na kapitalizmus“ pripravený. V roku 1992 založil vlastnú firmu Král a zo spoločnosti, v ktorej v Ba-

vorsku pracoval, sa stali jeho prví obchodní partneri.

Ale od predaja a servisu technológií, navyše zo Žiliny, je k vínu a vinárstvu predsa len ďaleko. K nemu sa P. Král „prepracoval“ na svojich početných zahraničných obchodných cestách. Počas jedného z pobytov sa zoznámil aj s burgenlandským vinárom Stefanom Zehetbauerom, ktorého rodina sa venuje vinohradníctvu už od roku 1705 a on sám produkuje víno v tých istých pivniciach, ktoré používajú od roku 1850. P. Král najprv jeho vína predával a postupne sa začal v Burgenlande udomáčňovať a prenikať do tajov miestneho vinohradníctva a vinárstva.

V roku 2009 sa mu naskytla možnosť kúpiť hektár starej vinice v krásnej polohe medzi Rustom a Schützen am Gebirge, a tak sa z neho stal okrem strojára aj vinohradník. Do tohto obdobia sa vlastne datuje aj vznik vinárstva a značky Kral Steffanus, ktorú založili spolu P. Král a S. Zehetbauer a v ktorej majú obidvaja polovičný podiel.

Začiatky v karavane

„Starý vinohrad sme vyklčovali a nasadili nové korene. Všetko v ňom robíme sami s priateľkou Adrianou, len na ošetrky si voláme výpomoc. Niekoľko rokov sme bývali, keď sme sem prišli robiť, v karavane. Doteraz je zobrazený na mapách Google,“ konštatuje pobavený majiteľ vinárstva.

Dnes je už karavan len na mapách, lebo tak, ako sa mu naskytla príležitosť kúpiť vino-

hrad, pomohla mu neskôr zhoda okolností aj ku kúpe starého meštianskeho domu v centre Rustu. Tu je nové sídlo vinárstva aj domcil P. Krála počas jeho pobytov v Rakúsku.

Dom, ktorý má už niekoľko sto rokov, bol sídlom kostolníka, preto sa priamo v jeho susedstve nachádza kostol. Poslední vlastníci boli z Nemecka a z rodinných dôvodov sa rozhod-

**Zarábať na
vinárstve zvykne
až druhá generácia
jeho majiteľov**

li dom predať. Kúpil ho P. Král s priateľkou Adrianou a v rokoch 2015 – 2016 zrekonštruoval. K domu a vinárstvu pribudol aj Pension Kral, keďže v Ruste najmä v hlavnej sezóne presahuje záujem o ubytovanie kapacitné možnosti, a P. Král niekedy nemal svojich hostí, ale ani obchodných partnerov z drevospracujúcej brandže kde ubytovať.

Súčasťou domu je aj štýlová pivnica na dozrievanie vín. Plnička malého vinárstva, ktorého ročná produkcia je 20-tisíc fliaš, je v susednej dedine. P. Král hovorí, že produkciu veľmi zvyšovať nemieni, chce zostať butikovým vinárstvom, ktoré produkuje špičkové vína pre privátnu klientelu, vinotéky a reštaurácie. „Netúžim byť v každom supermarkete,“ ozrejmjuje svoju filozofiu. O Rakúšanoch hovorí, že sa vo víne vyznajú, chcú kvali-

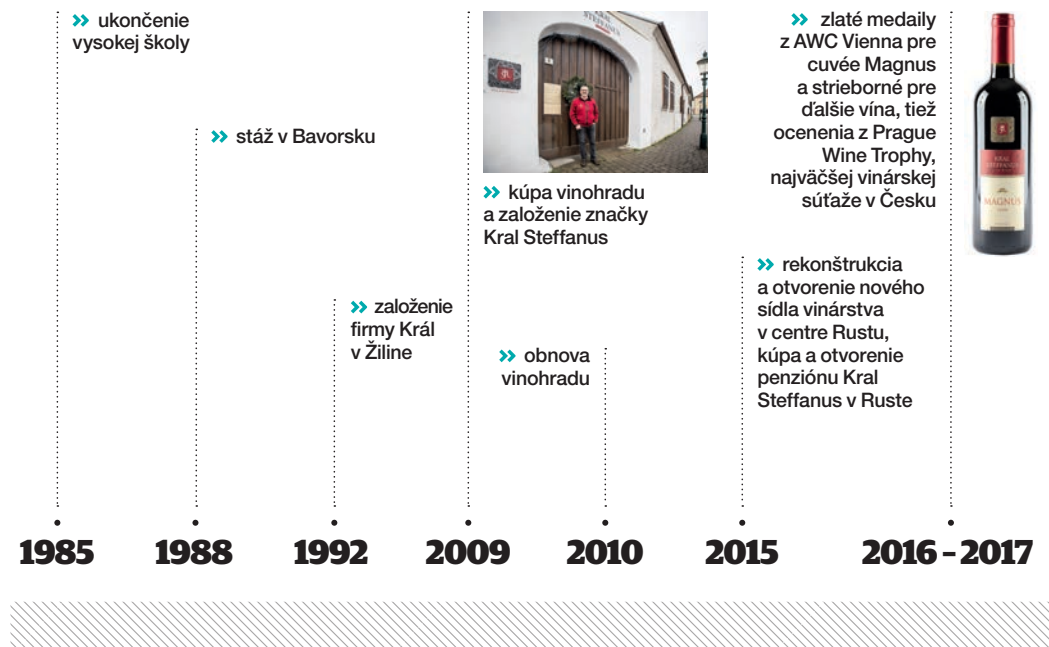

Aj Král, aj Stefan aj panovník

» Názov vinárstva Kral Steffanus vznikol spojením priezviska Pavla Krála a krstného mena Stefana Zehetbauera, ale má aj zaujímavú historickú súvislosť. Král Štefan bol v roku 1 000 totiž prvým panovníkom, ktorý na území, kde sa Rust a Žilina nachádzajú, vládol. A hoci každé z miest leží v súčasnosti v inom štáte, stovky rokov boli obidve súčasťou toho istého — Uhorska. Burgenland sa stal súčasťou Rakúska až v roku 1921, Žilina súčasťou vtedajšieho Československa o tri roky skôr. Rust je najmenším štatutárnym mestom v Rakúsku (jedným z 15), a to aj napriek tomu, že mestá s takýmito právomocami by mali mať minimálne 20-tisíc obyvateľov. Tejto výsade sa Rust teší preto, lebo už od 17. storočia bol slobodným kráľovským mestom a domáci si pomenovanie Freistadt Rust dodnes veľmi vážia.

Míľniky Pavla Krála a Kral Steffanus

→ tu a sú za ňu ochotní aj zaplatiť. Na argument, že na to majú, odpovedá, že napríklad o Nemcoch sa to isté povedať nedá.

Okrem hrozna z vlastných vinohradov, ktorých má jeden a pol hektára a ešte niečo k nim plánuje dokúpiť, získava hrozno od svojho rakúskeho partnera, ktorý je aj odborným poradcom, enológom a tútorom vinárstva. Že sa mladej značke darí a reči o špičkovej kvalite majú re-

Presnosť a precíznosť sú spoločné pre víno aj pre strojarinu

álny základ, svedčí fakt, že vína značky Kral Steffanus už získali na najväčšej svetovej výstave vín AWC Vienna, ktorá sa koná každoročne v neďalekej Viedni, niekoľko zlatých a strieborných

medailí. Napríklad cuvée Magnus získalo zlato už tri roky po sebe, naposledy tento rok.

Investícia srdcom, nie podľa Excelu

„Najlepší investori a investície sú také, ktoré sa robia srdcom, a nie podľa excelovských tabuliek,“ hovorí žilinský majiteľ vinárstva. So smiechom dodáva, že až potom človek zisťuje, do čoho sa to vlastne pustil, a konštatuje, že zarabať na vinárstve zvykne až druhá generácia jeho majiteľov.

V jeho prípade to však znamenalo začať študovať na vinárskej akadémii v Ruste, ktorú má cez ulicu a ktorá patrí medzi najvyhlásenejšie vinárske školy v Európe. „Chodím tam už piaty rok a čoraz viac zisťujem, aká alchymia a aké veľmi komplikované pestovanie hrozna a výroba vína sú,“ vyznáva sa. Zároveň však dopĺňa, že aj strojarina mu v novej oblasti, do ktorej sa pustil, pomáha. Najmä presnosť a precíznosť, ktorým sa v nej naučil. Pri fotografovaní v pivnici, kde je tak čisto, že by sa vari dalo jesť zo zeme, hovorí, že čistota je ten absolútny základ, bez ktorého sa kvalitné vína robiť nedajú.

Technik sa v ňom nezaprel ani pri zriaďovaní penziónu –

všetku energiu mu vyrába slnko. Burgenland je najslnečnejšou krajinou Rakúska s 300 slnečnými dňami v roku a fotovoltaika tu teda má svoje opodstatnenie. Strojár a zároveň vinár hovorí, že v penzióne kúria len elektrinou, ktorú si sami vyrobia, a časť ešte aj predávajú do siete. Aj elektrické bicykle, ktoré plánuje do penziónu v budúcej sezóne kúpiť, sa budú nabíjať z elektrostanice „poháňanej“ slnkom.

Človek, čo rád platí dane

Medzičasom P. Král predal 40-percentný podiel vo svojej žilinskej firme dlhoročným kolegom a rozmyšľala, že postupne sa bude vinárstvu venovať čoraz viac. Momentálne je cez týždeň v Žiline a predĺžené víkendy trávi v Ruste. Postupne sa do práce vinárstva zapája aj staršia z dvoch dcér. Obe žijú v Prahe, k obchodovaniu s drevospracujúcimi strojmi ich to neťahá-

„Najlepší investori a investície sú také, ktoré sa robia srdcom, a nie podľa excelovských tabuliek.“

lo, ale k marketingu áno. Staršia Michaela postupne vo všetkých aktivitách otca preberá práve túto agendu.

Keďže polovicu súčasného života trávi P. Král na Slovensku a polovicu v Rakúsku, zaujímalo nás porovnanie a jeho pohľad na obidve krajiny. O porovnávaní podnikateľského pros-

tredia veľmi reč byť nemôže, keďže ide o absolútne odlišné brandže, ale ako sa cíti ako obyvateľ Žiliny a obyvateľ Rustu, s tým už má dosť skúseností.

A potvrdzuje to, čo väčšina ľudí, ktorí sa usadili alebo čiastočne usadili za hranicami. Hlavný rozdiel je v záujme štátu a jednotlivých samospráv o veci verej-

né. Ako vyzerajú priestranstvá, ako sú upravené a aká čistota tam vládne. O úrovni školstva, zdravotníctva či vymožitelnosti práva a podnikateľskej etike už ani nehovoriac.

Ľuďom, ktorí rozhodujú o mestečku či regióne, totiž záleží na tom, aby tam bolo dobré podnikateľské prostredie, aby sa vinárom, majiteľom penziónov a reštaurácií darilo, aby vinný turizmus, ktorý je tu nemalejším zdrojom príjmov, prekvital.

Tento záujem okrem iného viedol k tomu, že renomované magazíny pravidelne zaraďujú Burgenland, voľakedy najzaostalejšiu časť Rakúska, medzi vychytené vinárske destinácie. Napríklad americký Wine Enthusiast ho začlenil medzi desať najlepších na svete za rok 2016, spolu napríklad so slávnym Bordeaux. „Keď toto denne všetko zažívate, tak potom aj radi platíte mesiu alebo štátu dane,“ uzatvára P. Král.

© TREND

21. ROČNÍK

Krišťálové krídlo

21. JANUÁRA 2018 o 21.35 NA JEDNOTKE

www.kristalovekridlo.sk

hlavní organizátori 	spoluorganizátori 	generálny reklamný partner 	hlavní reklamní partneri 	hlavní mediálni partneri 	mediálni partneri
reklamní partneri 					
partneri 					